

MADRİD PRENSİPLERİ ÇÖZÜM GETİRMİYOR-Halit GÜLŞEN

-

Blog No: 20
27.06.2011

Yaklaşık 20 yıldır süren Karabağ Sorunu henüz nihai bir çözüme kavuşturulamamıştır. Son yıllarda (özellikle 2008 yılında yaşanan Rusya-Gürcistan savaşı sonrası) Minsk Grubunun artan girişimleri ve 2007 yılında ortaya konan Madrid Prensipleri de henüz sorunun taraflarını ortak bir noktada buluşturamamıştır. Çözüm için sık sık bir araya gelen liderler en son Kazanda bir görüşme gerçekleştirmişler, ancak bu buluşma da bir sonuç vermemiş, Azeri ve Ermeni yetkililer birbirlerini suçlayan açıklamalarda bulunmuşlardır. Ortaya çıkan bu tablonun birden çok nedeni bulunmaktadır. İlk olarak şu noktaya dikkat çekmek gerekmektedir. Normal şartlar altında, herhangi iki ülke arasında bir sorun varsa, o sorunun çözümü için iki tarafın da belli noktalarda taviz vermesi beklenir. Ancak Karabağ Sorununda ne yazık ki normal şartlar geçerli değildir. Çünkü Azerbaycan topraklarının yüzde 20si işgal altında olduğu için, Azerbaycanın verebilecek bir tavizi yoktur. Bu nedenle taviz vermesi gereken taraf Ermenistandır. Fakat ne Ermenistan bu tavizi vermeye isteklidir, ne de Ermenistana bu tavizi verdirme niyetinde olan bir güç mevcuttur. İkinci nokta Minsk Grubu tarafından, çözüm adına ortaya konan Madrid Prensipleridir. Ancak Madrid Prensiplerinin mevcut haliyle taraflarca kabul edilip uygulamaya konabilmesi çok güçtür. Bunun başlıca nedeni söz konusu prensiplerin her ne kadar Karabağ etrafındaki bölgelerden Ermenilerin çekilmesini öngörse de, Karabağın nihai statüsünü ileriki yıllarda yapılacak bir referanduma bırakmasıdır. Bunun, Azerbaycanın Karabağı kaybetmesi anlamına geldiği çok açıktır. Bu nedenle de Azerbaycan bu tür önerileri kabullenme ihtimali neredeyse yoktur. Sorun, Karabağın statüsünün ne olacağı konusunda düğümlenmektedir. Diğer yandan, bir an için tarafların Madrid Prensipleri üzerinde anlaştığını düşündüğümüzde, iki ülke açısından ortaya şöyle bir tablonun çıkması ihtimali bulunmaktadır: Ermenistan açısından; Her ne kadar prensiplerin kabul edilmesi durumunda Ermenistan Karabağda istediğini elde edecek olsa da, Karabağı çevreleyen bölgeleri boşaltması iç kamuoyunda tepkiyle karşılanacaktır. Son dönemde ülke içinde

artan muhalif gösteriler, bu argümanı kullanarak, yerini daha büyük kitlesel eylemlere bırakacak ve bu durum bir karmaşaya neden olacaktır. Ayrıca Azerbaycan tarafından çevrilmiş olan Karabağın bu durumdan nasıl etkileneceği başka bir soru işaretidir. Azerbaycan açısından; Azerbaycanın mevcut haliyle prensipleri kabul etmesi, Ermenistana nazaran çok daha ağır sonuçlar doğuracaktır. Çünkü Karabağın statüsünün ne olacağını 10-15 yıl sonra yapılacak bir referanduma bırakmak, Aliyev iktidarını büyük protesto gösterileriyle karşı karşıya getirecektir. Ayrıca yönetim içinde de bazı çatlakların oluşma ihtimali olasıdır. Bu durum Azerbaycan iç siyasetinde sonu kestirilemeyecek bir istikrarsızlığın önünü açabilir. Görüldüğü gibi, Minsk Grubu tarafından ortaya konan Madrid Prensiplerinin özellikle orta ve uzun vadede bölgede daha derin sorunları ortaya çıkarma potansiyeli taşımaktadır. Bu noktada Minsk Grubunun ve özellikle Rusyanın yaklaşımına dikkat çekmek gerekmektedir. Minsk Grubunun yaklaşık 20 yıldır Karabağ Sorununa ilişkin taraflarla görüşmelerde bulunmasına rağmen bir sonuca ulaşamaması, işlevini ve etkinliğini tartışmaya açmaktadır. Özellikle Azerbaycan cephesinde Minsk Grubunun bir oyalama politikası izlediği yönünde ciddi görüşler mevcuttur. Nitekim bu görüşün pek de yanlış olmadığını söylemek gerekir. Çünkü Karabağda öyle bir durum söz konusudur ki, mevcut statükonun, bir barış metniyle bile olsa değişmesi, bölgede beklenmeyecek sonuçları beraberinde getirebilir. Bu muhtemel sonuçlar kestirilemediği için ağır davranılmaktadır. Ancak 2008 yılında Rusya-Gürcistan savaşı sonrasında Güney Osetya ve Abhazyanın bağımsızlıklarını ilan etmesinin Minsk Grubunda bir tedirginlik yarattığı açıktır. Çünkü bu tarihten sonra liderler arasında 15e yakın görüşme gerçekleştirilmiştir. Minsk Grubu eş başkanları, taraflarla görüşmeleri sıklaştırmaktan ziyade, Karabağın statüsü konusunda net tavrını ortaya koymalıdır. Aksi takdirde, yapılacak görüşmelerden adil çözüme yönelik bir sonuç çıkması zayıftır. Rusya ise hem Minsk Grubu eş başkanı hem de iki ülke politikalarını etkileyebilecek başat güç olarak, iki tarafı da anlaşma masasında bir noktaya çekebilecek, özellikle Ermenistan üzerinde baskı uygulayabilecek en büyük güçtür. Şu ana kadar Rusya çözümsüzlükten en fazla yararlanan ülke olmuştur. Çünkü mevcut durum, hem Ermenistan hem de Azerbaycanın bölge ve uluslararası siyasette Rusyaya olan ihtiyacını artırmaktadır. Bu bakımdan Karabağ kilidinin anahtarı Rusyadadır. Tüm bu karmaşa içinde Karabağ Sorunu gerçekten siyaset ve diplomasi ile çözülebilir mi sorusuna olumlu cevap verebilmek ise çok güçtür.

About the author:

Bilinmeyen Yazar

To cite this article: -. 2026. "MADRİD PRENSİPLERİ ÇÖZÜM GETİRMİYOR-Halit GÜLŞEN." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2011 / 20. June 27. Accessed October 30, 2026. https://avimbulten.org/public/Blog/MADRID-PRENSIPLERI-COZUM-GETIRMIYOR-Halit-GULSEN

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır